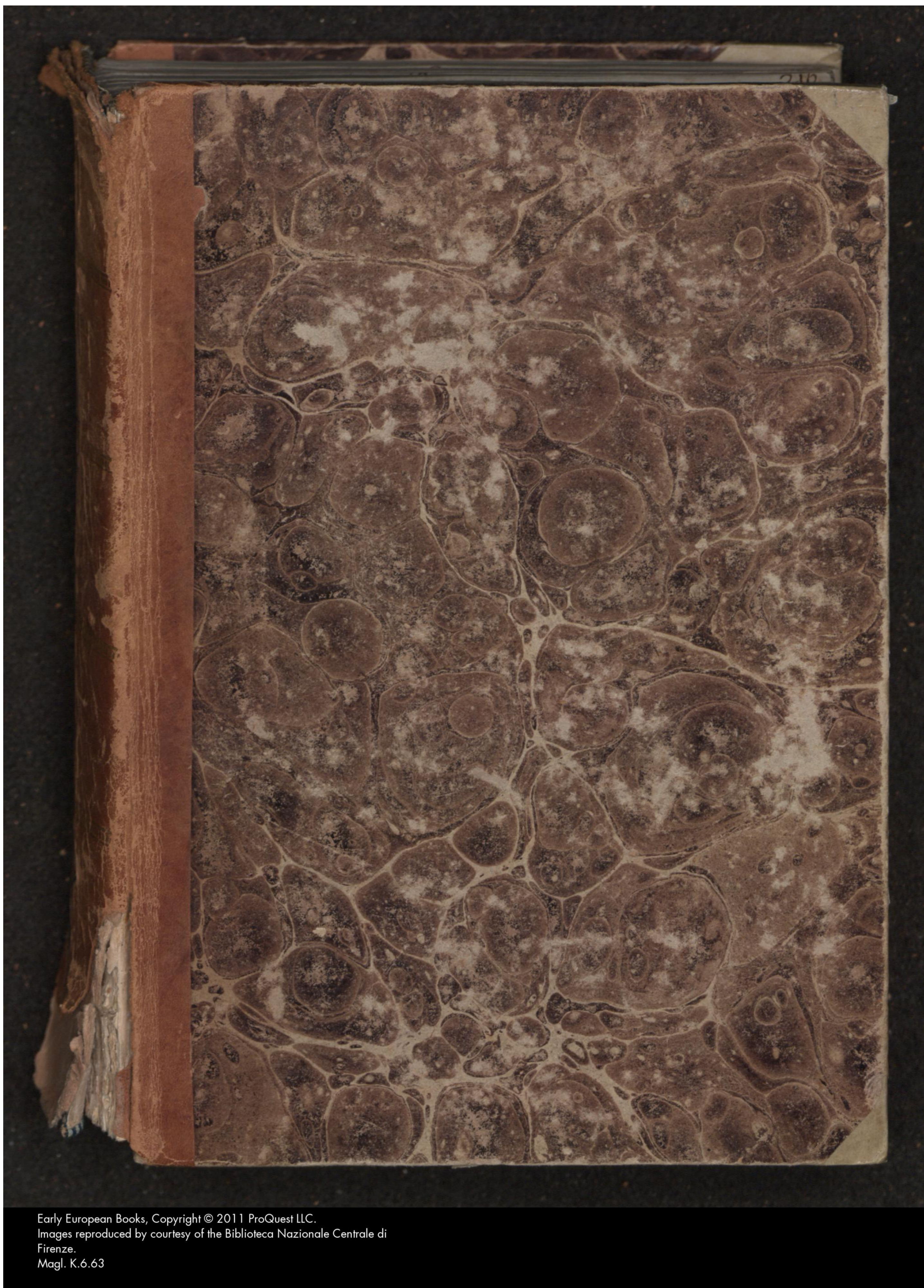
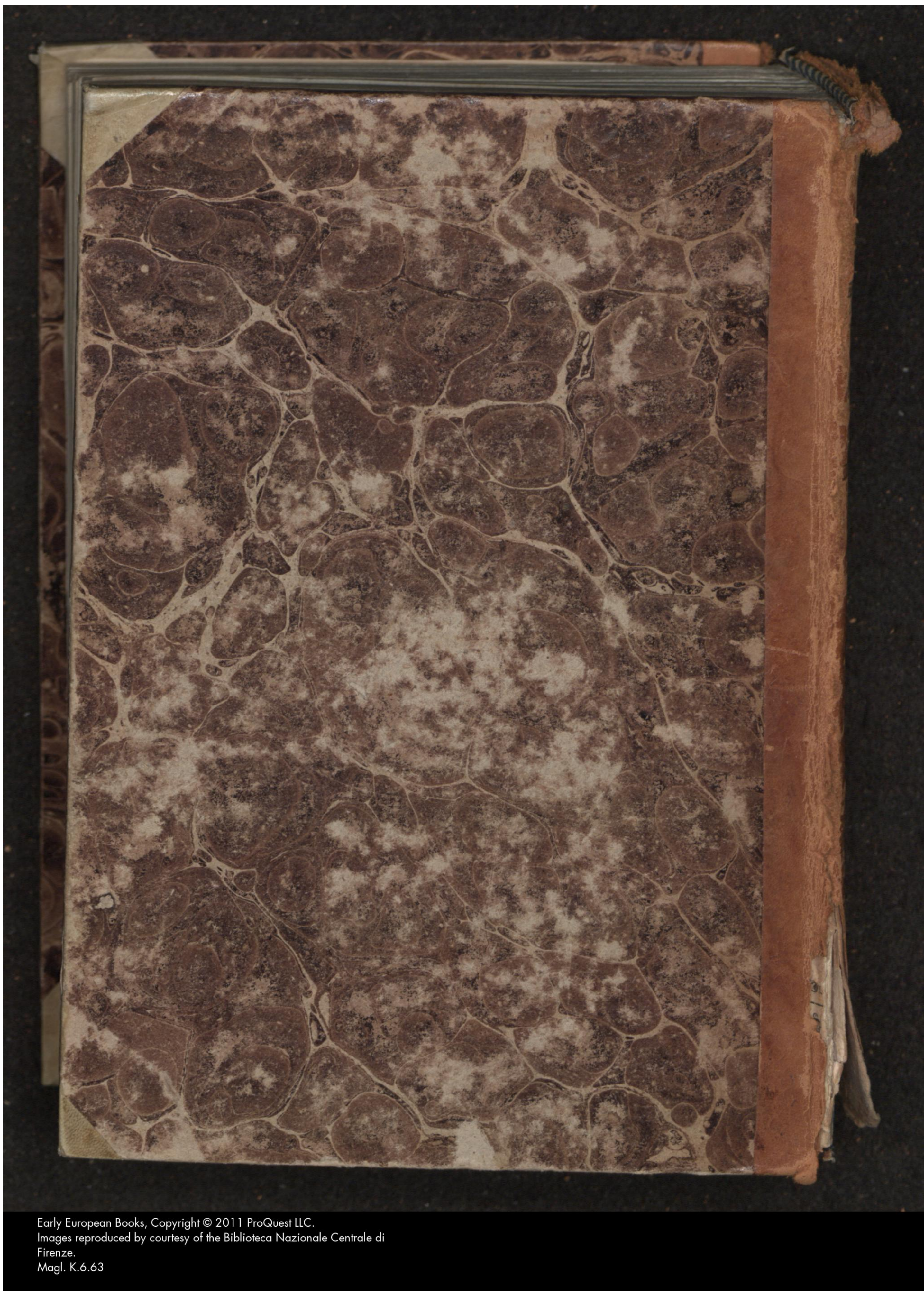

1 - Barbarus - GW 3345
2 - Bentivolus - GW 3852
3 - Bosca - GW 4943
4 - Brentius - GW 5099
5 - Campanus - GW 5491
6 - Capitaneus - GW 6023
7 - Carwajal - GW 6153
8 - Chevrerius - GW 6614
9 - Collenucius - GW 7166
10 - Ambrosius de Cora - BMC IV, 89
11 - Cortesius - GW 7696
12 - Donatus - GW 9041
13 - Valascus - BMC IV, 144
14 - Fliscus - BMC IV, 85, H*8133
15 - Galineta - H*7439 [Venetia - typ. del Bart. Sybilla GW 3458]
16 - Becchius - BMC VII, 1130
17 - Geraldinus - BMC IV, 93
18 - Guiba - BMC IV, 85
19 - Ludovicus Imolensis - BMC IV, 90
20 - " " BMC IV, 94
21 - Justinianus - H 9641 [Roma - Han. c 1471]
22 - Cheregatus - BMC IV, 91
23 - Lollius - H*10178 - BMC IV, 84
24 - " BMC, IV, 93
25 - Maroldus - BMC IV, 81
26 - Marsus - BMC IV, 82
27 - " BMC IV, 83
28 - " BMC IV, 84

29 - Manilius - BMC. IV, 96
30 - Maino - " IV 135
31 - Montanus - BMC IV, 90
32 - Perger - BMC IV, 98
33 - Pius II - " IV, 95
34 - Oboedientia Senensium - BMC. IV, 96
35 - Sibilla GKW - 3458
36 - Terasse - BMC IV, 82
37 - Tegliatius - BMC IV, 81
38 - " - BMC IV, 87
39 - " - " ", 135
40 - Tegrimus " ", 137
41 - Martinus de Viana - BMC. IV, 117
42 - Zonus -[Ulber] Reed. I, 206 - R 110
43 - Zeno BMC. IV, 97

¶ Oratio Hermolai Barbarizac· F· Legati Veneti·ad Federicum Imperatorem: Et Maximilianum Regem Romanorum. Principes inuictissimos·

Ostq̃ litterę tuę Sacer Imperator Jocundissimum Reip. Nostrę Nunciũ attulere: Maximilianum celsitudinis tuę filium Principem celeberrimum ⁊ fortissimum admirabili populoꝝ ⁊ optimatum consensu lectum ⁊ salutatum esse Regem Romanoꝝ· Senatus ⁊ vniuersa ciuitas nostra non contenta id per Epistolã fecisse congratulatũ vtriq; nos misit: Et in mandatis adiecit vt magnitudinẽ gaudii sui quod ꝓ tanta re merito concepisset non duobus modo vobis Principes inuictissimi: Sed Gallię: sed Germanię: sed omnibꝰ gentibus: omnibus nationibus Testatissimam ⁊ conspicuam faceremus: cum quia nihil tam amplum: tam gloriosum sacratissimę Maiestati vestrę potest contingere quod sibi quoq; pro sua in vos obseruantia: fide: beniuolentia commune nõ putet· Tum vero maxime quia cum christianum nomen ⁊ Romanum Imperium hoc altissimo prouidentię vestrę consilio diuinitus amplificatum sit: hoc tanto ⁊ tam cõmuni bono sic afficit̃ vniuersa nostra resp· vt solicita sit admodum ne leticiam incredibilem suã oratione consequi valeamus. Quanq̃ enim Cęsar gloriosissime vt a te primum incipiam nihil est fere quod vel a natura: vel a virtute: vel a fortuna sit expectandum: quin cumulatissime cõsecutus esse videaris: Et iampridem eas res gesseris artibus pacis ⁊ belli: quę nomen tuum ęternitati commendare possint: hinc tamen opinione nostra fructum omnis anteactę vitę tuę maximũ cepisti· ꝙ filium generosissimum: qui nobilissimas gentes: ferocissimos populos: bellicosissimas nationes nõ minus armis q̃ sapientia vicisset: Regem Romanum te viuo renunciari permiseris· multa sunt maioꝝ tuoꝝ Cęsar egregia: cum bello: tum pace monumẽta: quoꝝ persecutio neq; loci: neq; temporis huius est. sed omnia ea: vt ꝑ se magna sunt: ⁊ immor-

tali memoria digna ita cum hoc vno tuo facto comparata mul/
to reperiuntur esse minora quam pre se ferunt. Ac gesserunt quidē
illi rem romanā tam preclare: vt nihil addi potuerit. Sed quā/
diu vixerunt et vtique sibi. Tu autem filio tuo ad gubernacula
tantarum rerum promoto: posteritati quoque consulis et pluribus
in futurum seculis prouides: ratione inuenta: quemadmodum
curam publice salutis retinere videaris: etiam post mortem: ra
tus id: quod est: imperatoris esse boni: prospicere: ne possit esse
malus imperator. Principem esse malum: quem vitia successo/
ris commendent: et bonum videri faciant: Nam quotus quisque
princeps non bonus sit: ad alterum collatus? Congratulatur er/
go tecum sibi et secum tibi princeps eminētissime non resp. mo/
do nostra: Sed christianus orbis vniuersus. quod principem eum:
quem certatim omnes efflagitabant et tibi facere, et sibi habere
contigerit. Rara et visenda foelicitas tua Cesar beatissime: fili
um genuisse: quem Gallie: quem Germanie: quē Barbari: quē
Romani: quem populus christianus imperatorem optare te vi/
uo: te reluctante non erubescunt. Dixi te reluctantem: nam hec
tua diue Federice propria laus est: nō minus tibi: quam ceteris mo/
derari. Verebaris audio modestissimus et grauissimus Impe/
rator: ne si precibus populorum: et principum omnium protinus
annuisses: aut charitati patris in filium ant ambitioni datum
esse iudicaretur. parum tibi videbatur prestare Cesarem in ali/
os: nisi aduersus teipsum quoque prestitisses immo qui clemen/
tissimus: humanissimus et facillimus es in ceteros: id quod ego
non fame credo: sed expertus loquor: in te parum equus et duri
usculus esse voluisti. Nihil erat apud te fuga voluptatum et cō/
tinentia: quas virtutes vno te nullus ante te magis commen/
dauit: nisi et paternum affectum: quo nihil esse constat in homi
ne potētius: nihil tam legitimum: castigasses et compressisses.
Nec enim vitium erat in Cesare: liberos suos: qui et ipsi sunt ce
sares protinus qui nascuntur: reges esse cupere. quandoquidē
non magis honestum est Regem vocari quam Cesaris esse filium.

Iam patris in filios indulgentia popularis ⁊ plausibilis quoq; solet esse: nedum: vt vel inuidiosa sit: vel probrosa. Nam in Cesare commendabilis semper fuit: in te vero etiam expetitũ: quasi debita. Nec iam indulgentię nomen habet: sed iuris ⁊ ęquitatis. Quis enim est filio tuo vel bello vel pace clarior? quem res aduersę magis exercuere? Quis prosperis ⁊ secundis minus intumuit? quis in vtraq; fortuna constantior? in labore pertinax. in remissione diligens ac precinctus. Mitto bellicas virtutes quę vt in eo prestabiles ⁊ eximię: ita nec temporum sunt omniũ nec locorum. Attingantur pacis artes: quę semper ⁊ vbiq; sunt vsui: sapientia: temperantia: placabilitas: innocentia: religio: frugalitas: hę in iuuene vno tam pręclarę. tam eminentes esse perhibentur: vt ne in sene quidem Imperatore maiora desiderari posse videantur futurę prorsus incredibiles nisi eum ex Austria gente celebratissima ⁊ filium tuum esse meminissemus. Quę cum ita sint immortales tibi gratię prouinciatim: oppidatimq; habentur: ⁊ semper habebuntur Imperator consultissime: quod pro communi bono verecundiam: ⁊ modestiam tuam expugnari passus es. Ergo bis teipsum vicisti Cęsar inuictissime. Primo cum oblatum filio tuo regnum minime dissimulanter auersatus ⁊ deprecatus es: naturalemq; patris in filios pietatẽ virtute plusq; heroica immo diuina quadam mentis ⁊ animi magnitudine superasti. Secundo cum hanc ipsam virtutẽ qua modo te vicisses: vtilitatis publicę contemplatio peruicit: ⁊ impetrauit a Cęsare quod impetrari non potuisset a patre. Sed iam dudum mihi Cęsar innuit: Maximiliane auguste princeps generosissime: vt a se digressus orationem ad te conuertam. obtemperabo lubens atq; lętus: tum quia laudes tuas pater ęquiore animo quam suas audit. Tum quia per hunc modum Imperio senatus ⁊ desiderio reip. meli? ⁊ vberi? satisfecero. Ergo maiestatis tuę nomẽ apud nos tã celebre semp fuit: vt ad diligẽdũ amãdũq; te ppẽsos: etiã ad colẽdũ: ⁊ obseruãdũ ĩpulerit. ẽ hic mos reip. nrę puet?: atq; scũs: pnitiosos ⁊ ĩpbos tyrãnes exitia

Austria gens. siue ostricia.

liter odisse:principibus bonis ⁊ fortibus nō solū fauere sed etiā
obsequi:dignitatem eoꝝ ⁊ amplitudinē omnibus modis iuua/
re:tueri:defendere:ętate porro nostra nemo de regū:⁊ principū
numero fuerit:quem collidi tecū:⁊ cōparari posse iudicemus.
omnino talis ⁊ tātus es apud nos in quo vel plura:vel maiora
ꝙ̄ prę te feras:optare cōminisci:desiderare pudor sit: vt nemo
mirari debeat:si lęticiā immortalē:gaudium incredibile:volu/
ptatem incōparabilem:quā te Romano Rege declarato conce/

Virtutes Im/ peratorię.

pimus:Dicendo repręsentare nullo modo possumus. Enitent
ac pręlucent in vno te:sed iuuene:mirū dictu: virtutes omnes
imperatorię:iusticia:liberalitas:animi magnitudo :clementia:
placabilitas:abstinentia voluptatum omniū: ⁊ vt complectar

Carolus Dux belgarum.

vno verbo multa:ꝙ̄ immaturum ęui te cernimus:tam maturū
imperii te cognoscimus. Peruidit hanc indolis altitudinē Ca/
rolus Rex belgarum:experientissimus belli dux ⁊ accertimi vir
ingenii:qua vsqꝫ adeo exarsit:vt nihil prius habere videretur:
ꝙ̄ vt vnicam sibi filiam virginem magnę spei:foeminam lectis
simam.hęredem multarum gentium:nationumqꝫ futurā ⁊ om
nino quam multi reges appeterent:obseruarent ambirent.tibi
vni ferre puero.nec vxorio.nec querenti desponsare posset. vn/
de vigesimo autē ętatis anno.cum princeps ille cui mox asciscē/

Heluetii. Leuci.

dus gener eras ab leucis ⁊ heluetiis intercept⁹ esset : soceri tui
regnum a Gallis occupatum:ingressus:parua manu : fulsis:⁊
trucidatis ingentibus hostiū copiis:seruitute liberasti :vxorē
defuncti ducis.⁊ filiam:fortunatissimas modo foeminas. tum
miserimas ⁊ exangues.nec plus męrore:ꝙ̄ metu confectas:om/
ni diuina ⁊ humana spe destitutas erexisti:subleuasti: redemi/

Maria Caroli filia Maximiliano d̄spō sata.

sti.vitam earum ⁊ dignitatem ⁊ pudicitiam cōseruasti. hoc ma
ter:hoc prouincte tanto ⁊ tam immortali beneficio deuictę vir/
ginem ope tua recreatam:virtute tua defensam:tuis armis ini
micorum ereptam iniurię:desponsatam a patre prius animo.
tunc certatim opere tibi collocant. videlicet vt eundem generū
atqꝫ virum haberent:quem habebant ⁊ assertorem ⁊ vindicem.

haeten⁹ rudimēta virtutis ꝛ fortitudinis tuę dirimus. Quid illa que mox egisti: q̄ famigerata! q̄ mira! q̄ visenda! nato tibi filio ciuiles ortę seditiones sunt Morinis auctoribus: quorum opera factum est: vt charissimum tibi pignus: nescio quo prętextu: custodiendum ꝛ asseruandum eriperetur. fuit hoc eorū nō perfidia: nō defectio princeps gloriosissime: sed fati vis hoc agētis. vt per intestina quoque bella clarior ꝛ celebrior fieres. nec enim plus eos amat fortuna. quos indulgenter habet. ꝛ quibus parcit: sed quos iactat: quos exercet: alioquin: clari: nec bello: nec pace duces intelliguntur quibus omnia prospere cedunt: sed quibus contingit per labores: per erumnas: per incōmoda splendescere: nam: vt secundę res foelicem: magnum certe faciunt aduersę. Alexandrum illum macedonem: sunt qui min⁹ egregium bello ducem fuisse prędicent: q̄ ei nullius pugnę non secunda fortuna fuerit: q̄ q̄ in ipso rerum incremento nūdum vertentem fortunam expertus vita decesserit. In te vero: quem certum syderum decreta sceptro patris: ꝛ solio destinauerant. Quid mirum. si aliqui operā dederunt: vt tristiora tibi tempora inciderent: ne aut virtus quiete languesceret: aut parum dignus imperio fuisse videreris: qui omnino futurus esses imperator! itaq̄ continuos nouem annis in castris agens difficillima quinq̄ bella profligasti gallicum siue francicum: eburonicum: sicambricum: batauicum: morinicum. quod quidē postremum haud facile iudicari potest: vtra tibi re gloriosius fuerit: eo ne: q̄ filium tamdiu tibi ademptum auulsumq̄ recepisti: an eo: q̄ nobilissimas gentes scientissimos bellice rei populos: vrbes opulentissimas ad deditionē ꝛ poenitentiā compulisti: id quod nec Carolus socer: nec prosocer Philippus excellētissimi duces: hic bello: ille sapientia consequi potuisse memorantur. Non cogito panegiricum Rex clarissime: Non laboro verborū ambitu: nihil amplificor: nihil alleuo: sed decurro per capita: ꝛ nudas rerum a te gestarum summas attingo. Mirantur tamē hęc omnes mirantur etiam citra fucum: ꝛ negligenter effusa.

Morinorum: Coniuratio.

Alexander macedo.

Cōmemoratio bellorum que gessit succicta
Galli
Eburones
Sicambri
Bataui
Morini
Carolus socer
Philippus magnus socer

plus mirentur si qui te pprius introspicerent: et virtutes eas in tuerentur: quarum presidiis munitus tot insignes victorias tã multa belli decora consecutus esses: videretur istud os tam p bum: tam facundum: hęc tracta de coelo species: ista lacertorum et pectoris firmitas. hic totius corporis vigor: hęc animi tempestiuitas: et volucritas. hic imperatorius ardor oculorum: pręterea q̄ ferox in prelio: mitis in cõtubernio. effusus aliis. tibi par cus. In castris non veste: non mensa precipuus. aguntur hyemes cum cętero milite sub pellibus. sudantur ęstates ęqualiter. Epule modico: et castrensi cibo contentę. Jam quis te solertius castris locum capiat? commeatus expediat? hostem ludificet? pugnę tempus eligat? aciem instruat? vrbes obsidione cingat? Neq vero partes Imperatoris: et optimi ducis imples. militis nõ imples. nullum tibi castrense munus sordet. Non stare pro signis: non excubias sorte agere. non vallum ferre. non speculatum egredi. primus inire prelium. postremus excedere. vtrumq iuxta doctus: opere militem et consilio ducem agere: nullaq tibi vel principalis fortuna: vel maiestas imperii functionem remittit. nihil tibi parcis. nihil blandiris. indulgentissimus cęteris. Tibi parum lętus: et omnino nihil gregario plus habes: nisi q plus laboras: ratus id: quod est: nõ tam honorem: q̄ onus esse q regnas. imperatoris hoc esse munus vt opes et magnitudinẽ suam non ad ambitum: quem priuatum: sed ad salutem et commoda reip. conuertat. vtiq non imperium sibi: sed seipsum imperio dedititiũ faciat. Sed et illa tibi peculiaria feruntur: diligere quidem omnes: Sed amicos etiam deligere: nõ oblatos istos et passim obuios de palestra. de sphęriterio. de fritillo. Sed quos ad innocentiã: patientiã: continentiã: ad algores: ad ęstus ad opera militaria sępi? exploraueris. Nec enĩ amici sunt quicũq vos sequuntur (alioquin tam multi q̄ sunt: vt Plutarchus inquit: in culina muscę): quę cum ipso nidore cõfluunt: et recedũt. Sed quos amicitia dignos esse iudicaueritis: eos debetis vos vltro sequi. Itaq cum iis: qui se tibi aliquando virtute commẽ

Laus a bonis externis.

Coaceruatio laudum a bonis animi et ab iis q̄ maxime decẽt imperatorem.

Laus ab amicis.

Plutarchus.

dauissent: consuetudine delectassent: vtilitate demeruissent: in omnia familiaritatis officia descendis & Cęsarem obliuisceris vt amicum prestare possis. Neqꝫ vero postremum inter laudes tuas posuerim: quod litteras & ingenia: sicut audio: tã impense diligis: quod quꝫ bonas artis nõ foueas modo: sed alis atqꝫ promoues. Imperatorium & hoc decus: cum quod in nullo plus emicat hic nitor & hoc lumen doctrinę quam in regibus. Unde natum sit illud ex Homero Platonis interpretatione: discipulos deorum non alios esse quam reges: tum vero maxime: quod pręcepta sapientię nõ habentibus modo prosunt: sed in alios (etiã fere dixerim plus) redundat. Quis ignorat Anaxagorã in periclę? Platonẽ in diõe multos instituisse? non nauigasset ab exercitu Cato rhodon: vt Athẽodorum audiret. Nec Panętiũ Scipio videre concupisset: nisi tantũ in ea re vel ornamẽti vel fructus in esse iudicauissent. Prętereo multa prudens atqꝫ cõscius: nihil me fugit quam religiose: quam innocenter: qua sancte iuuentutem tuã erigas patet omnibus obsequentiorem te patri filium: nec esse nec fuisse quẽquam scio quam pręclare quam magnificę cogitationes tuę sint omnes. Non ignoro: que pridem vota conceperis: nuncuparisqꝫ digna principe christiano: digna maioribus tuis: digna Cęsare: digna te ipso. Hę virtutes illę tuę sunt Imperator vnice: propter quas ducem suum te bellicosissima terrę Gallię pars belgę nõ modo nõ dedignantur aduenã & germanum: quibus alioquin tam sunt infensi: quam primi: lingua: coelo: moribusqꝫ disiuncti. sed appetunt. vt indigenã venerantur: vt principẽ. diligunt: vt parentem.

Hęc ingentia tua merita: propter que Federicus pater innocẽtissimus & grauissimus Imperator adduci: persuaderiqꝫ potuit: vti te Regẽ Romanũ se viuo renunciari pateretur. Ac differebat quidẽ ille primũ & cunctabatur: simul vt verecundiã: & modestiã suã: quẽadmodũ prediximus ab omni labe suspitionis assereret. simul vt explorarent: assentarentur ne patri: qui pro filio tã enixe laborarent. An consultũ saluti sue vellent? Sed extemplo patuit acclamationes illas: atqꝫ preces: non adulãtiũ voces fuisse. sed

Laus doctrina.

Homerus. Plato.

Anaxagoras. Pericles. Plato. Dion. Cato. Athẽodorus. Scipio. Panetius.

Laus ab instit utis vitę.

Laus ab archanis cogitationibus. atqꝫ votis.

Laus a subiectis.

Laus a patris iudicio.

studentiū. Nā adulatio semel elisa ꝓtinus frangitur atq; langue
scit. Studia quo plus arcentur: eo magis gliscunt ꝛ exardescūt.
Quanto nunc diue Federice gaudio perfunderis: ꝗ filius tu⁹
te incolumi placere potest Imperatori? ꝗȝ iocundū tibi ꝗ te com
parari filio tuo sentis? Et quoniā cōtrouersa res videtur: modo
vincis: modo vinceris Ceterum quid ꝓuidētia tua dignius? am
plitudini gloriosius? clementię: pietati: foelicitati cōuenientius
facere potuisses ꝗȝ vti: quem ex vtilitate publica fuit vt genuis
ses: eidē quoq; per patrem ꝛ decus ꝛ nomē Imperatoris accre
sceret. Macte ingenti vtroq; in remp. merito: etiā si difficile ꝑ
cipitur vt inquit ille pulchrius ꝛ honestius fuerit: genuisse talem
an cooptasse: Nō multo minor tamē vestra laus Germani prin
cipes integerrimi: quorum ius id est: Regem Romanū mox futurum
Imperatorē: eligere. Nec enim possunt nō optimi censeri: qui
principes sibi optimos ꝓspiciūt: Proinde cum talis ꝛ tāt⁹ esset
is quē legistis vt ꝛ omnibus anteponi meruerit ꝛ ab omnibus:
scitote vos vtrūq; cumulatissime me cōsecutos fuisse. et vt gra
tie vobis ab omnib⁹ immortales: ꝛ incredibiles haberentur: ꝛ vt
nomē vestrū: eternitati cōmēdatū ꝛ cōsecratū esset. Etenim no
mine Vitelli vel othonis subinde admoneremur eorum qui fa
ces illas atq; pestes ad dissipādum ꝛ incessendum orbem intu
lissent. ita hec optimi principis electio nunꝗȝ memorie hominū
sine vobis recurret. quotiensq; posteri vestri res ab illo fortiter
gestas incognoscent: totiens laudabunt qui talem imperio pre
fecerint. Sed redeamus vnde nos contemplatio patris ꝛ eorū
qui te legerunt abduxit. Magna per se res erat omnibus pun
ctis omnibus suffragiis ꝛ (vt ita dicam) tributim centuriatim
q; declaratum esse Regem Romanorum. Sed fecit occasio ma
iorē. Ea sunt enī reip. christiane tēpora is habit⁹ Imperii: vt
nō tā speciosū fuerit te Regē creari. ꝗȝ necessariū: nec ad futura
mō: sȝ ad p̄sentia rerum momēta salutare. omitto sigillatī enume
rare publicas clades. omitto pcēsere ꝗȝ luxata: quā cōuulsa sint
oīa religiōis xpiane mēbra. omitto bella: ꝗbus imperiū hoc di

Laus ab lecto ribus.

Vitelli. otho.

Laus ab ipsa re ꝛ ab occasio ne ꝓ imperio. ꝛ re christiana

ſtringitur· Sit enim piaculum in tam feſta preſentium gaudio/
rum luce miſceri triſtia· illud ſine periculo violatę publicę leti/
cię dicetur: hoc: quod principes Germani de creando te ſibi rege
cogitauerunt: non tam conſiliū fuiſſe: quam remediū· ergo non ad
otium: non ad remiſſionem: non ad quietem (alioquin tibi de
bitā poſt tam multos labores) ſed ad nouas expeditiones: no/
ua bella: nouas difficultates: imperiuz tibi traditur· omninoqz
per hoc non ſolatium tibi: ſed aliis queritur ·nihil enim aliud
cogitaſſe video ſummos viros qui te patri tuo principi nobiliſ
ſimo: ſed annorum pleno ſocium addidere quam vt ille cōſilio remp·
tu laboribus et operibus adiuuare poſſes· Quid illud quam glo/
rioſum tibi: quam letum patri: quam omnibus in tempore! vt regē de/
cerni tunc demum te contingeret: cum opem tuā non imperiū:

Laus a tēpore occaſione quam pro patre·

ſed Imperator: nec imperator: ſed pater expectaturus eſſe vide/
retur· Acceſſit hoc ad cumulū amplitudinis et fortunę tuę Rex
preſtantiſſime: vt qui filium infantem e penitiſſimis hoſtium
munimentis eripuiſſes: apud eundē patris quoqz recreati glo/
ria ſtaret· Duos omnino legimus cognomento pios fuiſſe: nec
argumentum ignoratur: vnde ſic appellari meruerint· In te po/

Metel· pius· Antoni· pius·

ſteritas ambiget· vter euentus hoc nomen tibi conciliauerit quod
pius in parentē an quod pius in filium apparueris· ſed iam tem/
pus eſt vt vela retraham neu longius me quam volo aut quam partes

Perorationis apparatus·

legati ſunt laudū veſtrarū ſplendore: numero: magnitudine de
tineri patiar· Quāobrem ſi nihil eſt in rebus humanis princi/
pe Romano maius et auguſtius· ſi talis et tantus eſt filius tuus
Cęſar: vt ab omnibus legi debuerit et ex omnibus: deniqz ſi ni/
hil vel nobilius ad gloriā vel certius ad ſalutem excogitari po/
terat quam vt ille remp· difficillimo tempore capeſſeret: nemini mi
rum videri debet ſi quod per initia teſtatus ſum: ad huius ma/
gnitudinem letitię nullius hominis facundia: nullius vis inge
nii peruenire poteſt· Sed hęc tranſlaticia ſunt: cōmunia ſunt
omnibus· Illę peculiares Veneto cauſę: quod neqz gens eſt vlla:
neqz natio (abſit verbo inuidia) cuius vel plura vel maiora et

Venetoꝝ laus

Austria gens.

Federicus.iii.

Princpes Lu sitanię.
Carolus.
Philippus.

in christianam remp.cuius vos caput estis:ꝛ in Romanum imperium argumenta beniuolentię:fidei:pietatis appareant. Nō auderem ista profiteri Cęsar optime:nisi ꝛ vera esse constaret. ꝛ tu vera libenter audires:alioquin sciebam scelus esse coram te parum certa dicere ne dum falsa. Sunt ꝛ illa nobis propria Maximiliane Rex fortissime ꝙ clarissimum nomen austrię familię:qua nulla fuit vnq̄ regum imperatorumq; foecūdior: religiosum ꝛ venerabile semper habuimus. Quꝫ Federico patri tuo principi saluberrimo quęcumq; se res tulerūt enixe studuimus quibuscumq; eum locis ꝛ temporibus singulari significatione voluntatis ꝛ obseruantię ꝓsecuti sumus.ꝙ ipsum te semper a teneris vnguiculis inductione quadā animi non occulta impensissime coluimus auctoritati tuę fauimus: amplitudinē quātum vires fuere defendimus. Jam qui principibus lusitanię nobilissimis ꝛ fortissimis:vnde maternum tibi genus est? qui socero tuo Carolo duci generosissimo? Qui Philippo eius patri sapiētissimo principi cariores vnq̄ fuere q̄ Veneti? Tot modis copulati cum sublimitate vestra sumus tam multiplici nexu vincti vt qui hęc non videt nihil omnino videat . ꝙ plus desiderat nihil omnino desiderat.gratulatur ergo prorsus ī vobis sibi:ꝛ in se vobis senatus ꝛ vniuersa ciuitas nostra nō q̄tū cęteri fecere:sed quātum nulli.nec quātum dici vel cogitari potest:sed quātum nec dici nec cogitari fas est:ꝛ quoniam ambo vos celeberrimi Principes hinc pater:inde filiꝰ:ita mutuo creuistis:vt neq; tu maior neq; tu foelicior esse possis. Reliquum est vt deum optimum maximum conditorem huius:ꝛ seruatorem imperii publica vice cōprecer ꝛ obtester.vt quādo rē Romanam principū duoꝝ patris ꝛ filii huius maturitate senioris illius virtute iuuenis florētissimā esse voluit:beneficio suo faueat:pietatemq; suā:ꝛ voluptatē cōseruandi per optimos principes generis humani:sanciat:ꝛ ꝑpetuā esse iubeat. Postremo vt illustrissimū ducem nostrū ꝛ inclytā remp. incolumitatis ꝛ glorię vestrę cupidissimam:quę te Cęsar semper ꝛ patrē ꝛ prin/

cipem christiane religionis agnouit: coluit: & suspexit sacrosan cte maiestati tue quanta maxima possumus veneratione: religione: deuotione cōmendem⁹. opes nostras omnis atq; vires ad ornamentum & incrementum imperii dignitatem & amplitudinem sacratissimi nominis vestri: promptas: expositas: & dicatas esse doceamus.

Dixi.

Acta. iii. Nonas Augusti ad Brugas: siue Gesoriacū. M. cccc. lxxxvi.

Hermolaus barbarus. L. carondeleto supremo Regis Romani secretario. S. P. D. Orationem a me nudius quartus habitam ad principes: amplitudini tue mitto recognoscendam castigandamq;. Quamq̄ enim mei moris esset: nihil vnq̄ temere: nihil non diu conditum atq; pressum emittere: cum primū tamen desiderari eam a te subodoratus sum: intuli mihi vim & peruici tādem: vt instituto meo decederem ratus id: quod erat minus esse malum: adire periculum fame: q̄ moram desiderio tuo facere. Queris vnde tanti sis apud me: quem ne de facie q̄dem norim. Perspecte sunt omnibus: eruditio: fides: integritas tua. Compertum nobis est: quantum Veneti nominis studiosus sis: exploratum habeo: quantū me diligas parū merentem. Quātū orationē & actionem meā cōmēdes. Sed heus tu docte vir: obsecro ne mirere: siqua leges in hoc libello: que tunc dicta non fuerunt. Nec enim addidi nūc ea: Sed detraxi tūc: admonit⁹ ab Aulicis exēplo q̄ limē attigi ne lōgus essem ambitiosa recidere: optima queq; dicerē: pacietissimis oīo sed occupatissimis tñ principib⁹ parcerē. āputaui subito cōsilio multa quāq̄ qđ pōt cōsiliū fuisse si subitū: ea que tūc resecui: modo sunt annexa. vtcūq; veteꝝ exēplo facim⁹: quos. F. Quintiliano teste cōstat lōge aliter scripsisse q̄ egissēt. exulati massilie. A. miloni q̄dā orationē. M. Tullii nō quā hūisset ꝓ eo sed quā scripsisset

F. Quītilian⁹
A. Milo.
M. Tullius.

attulit· Tunc ille si sic egisses inquit Marce Tulli non esitaret massilię barbatos pisces Milo· Cęterum non dubito quin nisi te amor fallat vt audiendo tunc: ita nunc legendo non parum multa tibi displicitura sint· Sed ęquum te quęso nobis ꝛ cognitorem ꝛ iudicem prębe considerans hoc ꝛ extimans ꝙ sesquihoram anteq̃ꝫ principes adiremus significatū nobis fuerit in duas orationes seorsum vt cogitabamus atqꝫ parraueramus: sed vnam duobus iunctim habendam ꝛ recitandam esse· Plena difficultatis: plena discriminis res erat· Tota mihi ratio dicendi puncto temporis immutanda fuit· orationis vniuersę filum retexui: atqꝫ vt breui rem complectar: ꝛ cutis ꝛ facies ipsa prorsus interpolata est. Vale decus nostrum: ꝛ me principi nobilissimo: cuius es inter eos: qui sunt a secretis: merito supremus: cōmendatissimum rogo facias· vtinam aliquādo tanti sim vt res ab illo fortiter ꝛ magnifice gestas posteritati commendare possim· Tam facturus sum id libēter q̃ꝫ qui maxime desideret. Ex Brugis· pridie nonas augusti· M· cccc. lxxxvi·

